

REGÉLŐ.

Pesten csötörtökön aprilis 22^{kén} 1841.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

A' h a n d z s á r.

„Il avait a' la main une espèce de vilain coutelas...”
 „Un ataghan?” dit Chateaufort, qui aimait la couleur locale.
 LA DOUBLE MÉPRISE.

I.

O mint állt rajta a' lovagi egyenruha! — Mi örömmel, mi élénken, mi gyermekileg forgott a' tükör előtt! mi ügyesen ragadta-meg kalpagját, mellyen tiszta, hajlékony pelyhei a' fehér tollnak reszketve majd elváltak, majd egyesültek. — Mi gyöngédséggel nyomultak finom ujjai fekete miniatur-szakálába, hol a' fiatal hajszaalak most legujabban jöttek napfényre. E' szakál még nem volt befűstölve a' csaták gőzétől; tőle az ellenség nem rettegett; a' zsidó nem félt; a' védtelen árva nem sirt; a' zavartt vendéglő nem hirtelenkedett, 's a' szerelemfűtő házas társ nem hallgatott volna. Ez nem a' batteriák szakála volt, hanem a' szalónoké, 's rendeltetése csak az, hogy a' rózsás arcznak árnyéklatot szerezzen. — Mi kellemes volt a' pillanat, mellyet vállrózsájára vetett termete; mi hajlékony; tagjai mi jól alkotvák, 's mozdulatai mi őszinte örömet leheltek. Most kénye szerint ebédelhetett itt és ott, 's a' hol tetszett; a' sétatéren fényesen, a' színházba lorgnettejével megjelenhetett szabadon; — mert mit nem tehet mindent egy ifjú, ki a' napi parancsban olvasá, hogy ő többé nem kadét, hanem hadnagy.

Ezen ifjú ember öröme még természetesb és megfoghatóbb lesz, ha kineveztetésének idejére visszapillantunk.

A' mult tized előtti évek történetünk korszaka, midőn minden színhelyet katona ékitett a' magnások szalonjától fogva a' postakocsis kunyhójáig. — Egyenruha foglalt-el minden tánczvigalmat, 's neki nem kellett a' postaállományokon lovakra várakozni; az egyenruha kedvéért tanlatták a' szülők fijaikkal a' mathesist, és szorgoskodtak olly gyöngéden leányaikról; egyenruha miatt ápolta a' hölgy Istentől nyertt szépségét, 's az ifjú csak egyenruhában kívánt élni. — A' szalónok kéje közt senki sem vágyott, senki sem

közeledett a' költő meleg szívéhez, sem a' diplomata lassú véréhez; minden csak az egyenruhát imádta, 's róla képzelődött.

Ez időben neveztetett egy kadét hadnagygyá. Ő a' hadnagyoknak azon nagy száma közé tartozott, kiknek atyjok, mint örökösöknek, a' multból sok szép borzasztó, nemes életregényt az ős apákról hagyta emlékül; melléje tiszta, több százados szenytelen nevet, nagy számú hirneves ősöket, kik Moszkva havasaiban fekszenek; 's mind ezek mellé még — tönköt.

Kevés idő folyt-le, 's a' vig hadnagy a' tulai uton honja felé repült.

Késő estve ért ősei lakhelyére; a' hold néhány sugárkát vetett a' terjedelmes vén urlakra; semmi mozgás; csak az éji őr kopogásai hallatszának.

Először látá a' hadnagy e' lakot, hol ősei urkodtak, hol anyja élt, 's honnan Pétervárra, feléje, annyi szerelem szárnyalt.

,Anyám bizonyosan alszik! — kérde egy cselédet; és e' hantokban a' szivnek egy szép pillanata csengett-el. — Csak hamar zaj támadt; — világok mozogtak. — „Az urfi! — lehetett halani minden pontról. — 'S látni lehetett egy agg reszketeg nőt éji ruhában kiterjesztett karokkal, e' szókat mondva: „Jánoskám, édesem! — 's könyezve hullni a' fiúnak karjai közé.

„Jánoska fáradt; Jánoskának pihenni kell; — gyorsan, készítsétek a' szobát a' kabinet mellett. — Édesem! toll- vagy szőrágyon alszol inkább? Ah, milly por-lepett; vagy! hát vacsorára mit eszel?“

Hijjába mondá ez, hogy nem fáradt, hogy nem alhatnék: az anya nem hiszi, 's mindenképp' igyekszik Jánoskát ágyba vinni; — pedig olly sok év óta nem látta, 's most olly szakadatlanul reá néz.

„Ugy-e az uton soványkodtál így el?... Nekem eszembe sem ötlött volna téged várni!... De egy szót sem irni! —.. Holnap születésed napja van édesem!... hiszen te tudtad ezt?... A' herczeg leányával együtt nálam fog enni. Hiszen emlékezel reájok?... már nem voltál kicsiny.... Jó napot Pál, jó napot!“ — 's a' hadnagy szolgája kezét csókol a' nagyságos asszonynak, — és ez sir örömében, hogy láthatja Pált.

A' hadnagy már régen aludt, — az anya nem.

Holnap a' fiúnak születésnapja! Mivel őt meglepni? hogy fölébredve az ajándékot láthassa. A' Pétervárra küldött nem érkezett meg. — A' ház-felügyelőné, a' dajka, tanácskozásba hivattak. — Mindenik tanácsolt, 's mind helytelen volt.

Kinyitattak a' táruk ; felturattak a' szekrények. — Ez nem jó ; ez nem megy , az nem fog tetszeni ; — 's a' szoba-asszony , ki egyszersmind a' titoknak tisztét viselé , az az mindent maga tett , kiszedett és visszarakott , — félteni kezdé a' nagyságos asszony e-gességét.

,Feküdjék-le nagysád ! — rosszul lesz nagysád ; nézze csak , mindjárt világos lesz!'

A' határozatlanság és rossz süker e' perceiben , midőn az álom-vágy még a' dajkán is mutatkozott , emlékezett az anya valamire. Ez szép , 's katonának illő volt : de vele bizonyos jóslat , bizonyos agg néprege volt összekötve. — A' tárgyat előhozták.

Minden dicsérte , hozzá téve : ,de nagysád ! ezzel nem szokás megajándékozni!'

„Nem szokás megajándékozni ? — de ez tetszenék a' fiúnak!'

Ezen ajándék ősi erekye volt , az ötödik vagy hatodik ős apa hagyománya , 's emlék a' hadnagy-család törzsökfájának egyik haj-tása jeles tetteiről.

Ez ajándok , meleg ég alatt forró vérnek készitve , a' boszú-nak szentelve , a' kelet harczos dandyjainál játékszer , Ázsia mű-szereinek legszebb gyöngye — ez ajándék — egy — handzsár volt.

II.

,Parancsolsz még theát atyám?'

„De az ég kedvéért , én ezt nem ihatom , oly édes ; az ad-jutans urnak azonban , hinnem kell , czukor nélkül adtad ; mert még nem érinté csészéjét.“

E' szavak után , az atya karszékebe hullott , 's könnyű füstfel-hőket eregetett légbe.

Az urhölgy sietett szórakozását helyre hozni ; vidám élénk ar-cza rögtön ölté-fel a' nyugalom 's komolyság kifejezését ; mint gyak-ran történik , midőn váratlan czélzás , pillanat , hang , vagy bár-mi csekélység figyelmezteti a' hölgyet , hogy pillanatig megfele-dkezett önmagáról. De ezen átmenet ; a' mozgásból nyugalomra , sza-badságból korlátok közé , rosszul esik neki. Bizonyos észrevehe-tő békétlenség rezgett az urhölgy fekete szemein , midőn azokat az adjutansra hullatá , 's gyöngéd keze tetszetős gondatlansággal neki más csészét nyujtott.

A' segéd felugrott , meghajtá magát , kérte ő excellentiáját , a' herczegnőt , ne fáradna , 's bizonyitgatá , hogy theája igen édes. Végre ismét leereszkedett székének egészen egyik szegletére , ol-dalt dült , 's elkezdé theáját szorgalmasan inni , melly tisztelkedé-sei alatt egészen hideg lett. Ezután , szokása ellen , rendkívül so-kat beszélt , 's gyakran ismétlé az excellentiádat. — A' herczeg

egy méltóságos öreg, kellemes külsővel, egyedül hallgatott reá majd hidegen majd részvevőleg; és e' részvétből gyanítani lehetne, hogy nem tekintve azt, miképp' a' segéd a' kerületben legjobb vadász, mind e' mellett nem csekély helyet kell neki a' tartomány hierarchiájában foglalnia. — A' Pétervárból érkezett hadnagy a' hercegi hölgy mellett ült, 's vele beszélt; míg anyja, ki más oldalon foglalt helyet, szüntelen fijára nézett. Egy ezredes, a' már ismertt handzsárral kezében, hadi természetnek egész hosszúságában állt a' kör közepén; távolabb a' herceg mellett három tizedes és segédi egyenruhás dült egy kissé udvariatlanul karszékében el. 'S ezek voltak a' kör személyei.

A' segédek, mint többnyire az illy nemű hivatalnokok, gyakran kevélyek; mivel, mint a' nagy planéták satellesei, joguk van ezek körül táborozni.

„Nevezetes tör — szólla. — Mondhatnók, szép, ha szép volna embereket ölni!“ — Ezután hallgatott, és szorgalmasan 's gunylyal leskődék a' hadnagy minden mozdulatára, a' hercegnő minden pillanatára, 's ólálkodva foga-fel minden hangot. Híjjába iparkodék testének gondtalan állást adni; híjjába kerese menedéket a' betanultt hidegvérűség minden oldalánál: ingerültsége minden vonásán olvashatólag ült, és sértőleg pattogott elő minden szavában, melyet az ezredeshez intézett. Unokája egy hatalmas nagybátyának, segédje egy hirneves tábornoknak, most falun mulatozott, hol megismerkedvén a' hercegi házzal, naponnani vendég lett. És bár gyakran találá is itt az ezredest, ki ezredével a' szomszédságban szállásolt; és bár igen is észre vette ennek e' hercegné-hezi vonzalmát: — mindazáltal nem lankadt feltéte, saját társalgási 's miveltsége állásárolí képzelete önnönéről igen magas, vetelkedőjéről igen is csekély fogalmat rajzolt. — A' falusi élet táplálja a' kevélységet. — Itt minden lépten nyomon édes örömek ize-síték a' segédnek önszeretetét, mellyekhez városban, hol annyi segéd és fiatal van — nem juthatott. A' fővárosi társalgás a' hercegnő előtt ünnepélyesen, bátran 's győzelemről biztosítottan jelent-meg.

(Folyt. következik.)

ÉLETTÖRTÉNET.

Landon Lätitia Erzsébet (Vége.)

Festvényekből igen ügyesen tudott anyagot alkalmi költeményekre venni, miben őt eddig kimerithetlenség-, újságra 's kellemre nézve kisem multa felül. Ezen hevenyészszerű művészetben legnagyobb mesterséget mutatott „Subjects for pictures“-eiben, hol festészet helyett a' legpompásb anyagokat plasticai kinyomatban

adá, Ficher „Draving-room scrapbook“-jához (8. köt.)—„Flowers of loveliness“-hez és Schloss csinos „English Bijou - Almanac“-jába (4. évi foly. Lond. 1836. — 39.) irt költeményeiben. Csak később, költészhire megalapulta után, kezdé élettapasztalásait fényes és velős poesisben regényeibe lerakni. Nagy nőszivismeretet 's a' női szenvedések, mellyektől élte nem vala ment, gyógyszereiben nagy jártosságot mutatott a' „Traits und trials“-ban (Lond. 1837). Szellemdús essais-ket irt sok időszakiratba, jelesül a' „New monthly magazine“-be. Három regénye: „Romance and reality“— „Francesca Carrara“ (1834.) és „Ethel Churchill or the two brides“ (1837) dúsak lyrai tartalomban, erősek a' jellemrajzban 's hatásosak csoportulataik által. Sorsa szerencsés, sőt fényes fordulatot látszék venni, midőn 1838-ki nyárelő 7-kén Meklean Györgyhöz, Cape Coast Castle kormányzójához, ki hasonló viszonyt hozzá már egyszer félbeszakított, ment férjhez. Képzelőereje magasb röptet vön, 's „The polar star“ hatyuéneke, mit a' hajófödélén, melly őt a' délafrikai partokra vivé, költött, magasb fölszenteltetést lehelte. De a' szerelem dalosnője fáradtságteli élet után sem házi életboldogságot, sem szellemi függetlenséget nem élvezhetett, hanem az angol férfiónzés- példányképében, mellyet önként követett száműzetésbe érdemét elismerő honából, csalatkozva, gyászosan kellett kimulnia. Az eskütszéki ítélet daczára most is titok lebeg halála fölött. Szolgálója, Baily Emilia, 1838-ki őszhó 15-kén reggeli 8. 's 9. közt ajtónál földön elnyujtózva halva lelé őt a' szobában. Kezében férjanynyal telt üvegcsét tartott. Szokása volt ugyan régóta méhgörcsös fájdalmait néhány csep más keverékkel vegyítve enyhíteni: de miért vett volna be rögtön olly nagy adagot ama méregből? 'S az összehivatott eskütszék még is e' felette valószínűtlen oknak tulajdonítá halálát. Sok angol hirlap, kívált a' „True Sun“ hangosan kívánák a' kormánytól, kényszeritné Makleant, ki egy fekete nővel több évig élt, 's vele több gyermeket nemzett, tisztitná-ki magát a' rá nehezült gyanúból. Ama szenvedélyes fekete nőt, egy kalmár leányát, az előtt már a' tartomány belsejébe távulítá a' kormányzáság; hanem a' kormányzónak fiatal nejével megjöttekor ismét a' háznál vala. A' költésznő arczvonásai kedvesek valának. Nagy mértékben szeretetre méltó volt, társas körökben szellemdús; egész lényében egyszerű; bárátságban hű és meleg, 's művészetével, hol lehetett, segiteni kész. A' „Courier“ szerkeszője. Blanchardtól, írói végrendelete végrehajtójától, kiadatott „The life and correspondence of L. E. L.“ (3. köt. Lond. 1839.) igen érdekes leveleket 's okleveket foglal magában.

PESTI VIZSGÁLÓ.

HIRRZEKRÉNY. — Pesten, f. hó 14-én ismét egy borzasztó tettet követek-el. E' nevezett estve t.i. a' diófa utszában egy czitromárus legényt gyümölcsének megvétele ürügye alatt nőszemélyek behívtak a' házba, hol jóformán kiszedegették kosarából portékáit, 's midőn ezeknek árukat kérné, pénz helyett szidalmakkal illeték. Versenygés közben megjelenik a' házi gazda, 's ez is a' nők részére állván, doronggal úgy föbe üté a' szegény olasz legényt, hogy koponyájá azonnal meghasadván földre rogyott. A' reá következett érnnyítás után felnyitá szemeit, 's kórházba vitették. A' gonosztevőt azonnal börtönbe kísérte a' néptömeg, melly boszújában a' ház minden ablakát 's törékenyebb butorait összeveré. — 17-én a' hatyúnál egy fiatal hites jegyző elsöbben kedvesére (egy szobaleányra) lött 's azt csak megsebesíté, azután magát lövé föbe féltékenység következtében

Ugyan e' napi délután Pest vidékén kevés mennydörgés és jégeső is volt.

Bär mann jeles klarinetista, ki közelebbi hetekben Bécsben nagy tetszést nyert, Pestre érkezett, 's 17-re jelelé-ki első hangversenyét a' redut-teremben. — Ugyan itt 20-ára nagy hangverseny vala hirdetve ama szerencsétlen Szmolik nevű hangásznak inségben levő családja javára, ki a' mult hónapban történt szerenecsétlenség alkalmával a' Dunába fult.

Az Athenaeumnak multkori számában (melly lap egy idő óta a' Regélő-Honművészt ismét kezdi piszsgálgatni; mert hihetőleg már rá unt a' hosszabb békéségre) Akárki aláírással egy cikk áll, melly a' Honművészbé is kapezúskodik. — Erre csak röviden azt felelem a' Honművész nevében, hogy ha Akárki ur örökösen tormaféregakar maradni azon meggyőződésében, hogy a' torma csakugyan jobb a' finom nemesített almánál, maradjon az örökké Isten hírével. Én és velem mások, bizonyosan igen sokan, az almát tartjuk jobbnak. 'S mi ennél maradunk! Volenti non fit injuria!

TA—RY.

TERMÉSZETI TÖRTÉNET 'S TUDOMÁNY.

Természetes hid. — Az északamerikai tudós, Smyth Eli ur, nem régiben Kisázsziában tett utazása leiratát adá-ki, melly az anyavilág keletirészenek ritkaságai és sajátságairól igen érdekes tudósításokat közöl. A' kirándulásai közt látott számtalan természeti és mű-nevezetességek közt egy különös érdekű természetes hidat ir-le, mellynek párja aligha van valahol. Erzerum és Trapezunt között találta azt Taurus északi tövénél egy zajgó hegyi viz fölött. Erős szeszkefejlés következtéből t.i. (minek a' tudós ur kétségtelen 's csallhatlan jeleit és bizonyítványait tapasztalá) a' viz két partján csepegő kövek halmozódtak egymásra, 's ezek idővel úgy feltolultak 's hosszabbodtak, hogy végre egymást iv-alakban érték, öszveragadtak, 's a' viz fölött 40 - 50 lábnyi széles utat terjesztének-ki, mellyen a' legterhesebb szekerek is keresztül mehetnek. — Jókorá távulságra lefelé a' viz folyása mellett ismét egy hasonló módon képződő másik hidat is látott, mellynél azonban talánszázadok telnek-el, míg a' két parton emelkedő oszlopok egymást érendik, és erős ívvé alakulnak.

Madár-boszú. Egy ornitholog következő vizsgálatát közli. — Egy meleg tavaszi napon fészket láték a' fűn, 's ahhoz közel a' fészekben he-

vert de még nem anyányi verebek anyját. Egy másik veréb oda szállott, 's az anyával, melly fíjait őrizni látszék, nyájasan enyelgeni akart: de az anya a' nyájaskodásról mit sem akart tudni, 's az elutasított szerető kénytelenlén tovább szállni, egy közel levő fán letelepedett, mintha kedvezőbb pillanatra várakoznék. Az anyamadár, melly magát az őt üldöző váratlan vendégtől most megszabadultnak vélé, elhagyá fíjait, hihetőleg, hogy ezeknek étket keressen. Azonban alig távozott-el, midőn ama hivatlan vendég, mint valamelly ragadozó madár, nyíl-sebesen repült a' fészekre, 's a' fiókverebek egyikét körmei és orra segedelmével mintegy erővel kiragadá, 's vele odább szállott. Mintegy 20–30 lépésnyire jött harácsával, midőn azt a' magasságból leejté, 's észrevehetőleg örvendetes diadallal inneplé boszúsomja kitöltésének sikerültét.

KÜLÖNFÉLE.

Rabszolgakereskedés. — Milly kevés pénzt ér egy ember! — A' rabszolgakereskedés ugyan is — mióta több hatalmasságtól a' tengeri rabláshoz hasonlítottat, 's mióta nevezetesen Anglia az atlanti oceánon tengeri hajó-rablókat tart, mellyek a' nyugotafrikai tengerpart és Amerika között hajóznak ide 's tova, hogy a' rabszolgákkal terhelte hajókat felfedezzék — nemesak hogy nem kevesbült, hanem inkább gyarapodott. A' néger kereskedők most vigyázóbbak lettek, 's bárha négy közül rabszolgákkal terhelte egy hajótól megfosztatnak is, a' többi háromnak terhe eléggé gazdagon fedezi a' veszteséget; mivel az utánnymozás Braziliában Cuba és Porto-ricóban sokkal erősebb lett. Egy parti 4000 órányira terjedő derékföldet — mivel illy kiterjedésben üzetik a' rabszolgakereskedés keleti és nyugoti Afrikának részein, és pedig vagy nyilvánosan vagy lopva, — még gőzönyök segédével sem lehet eléggé megörzeni. A' kisebb négertartományok közötti ellenségeskedések szüntelenek, 's már rég óta minden fogságba kerülő harczos eladatik. Sőt még az egyes fejdelmek is eladják saját alattvalóikat, kiket ők éjenként raboltatnak-el sátoraikból. A' fejérek ekkor illy négerért az europai némelly tájakon kézműveket, kilenez arany értékig vagy két karika (Scheibe) sőt, vagy pedig három löcsöt adnak. Történt, hogy például Gambia mellett egyetlen egy löért negyven rabszolga cseréltetett-be. Egy fiú 172 kagylóért (kauries; mellyekből 400 mint egy 36 krba kerül) adatott-el! Folyó év elején egy angol hadihajó, Ringdove, Santa Cruz magasságán egy spanyol Brigantinet tartóztatott-fel, melly JÉZUS MARIA nevet viselt. Ez 248 néger gyermekkel volt terhelve (10–16 évig) és 4 felserdült leányzóval, egészben tehát 252 személylyel, mellyeket Scherbro folyam torkolatánál rakott-fel, és Porto-ricóba kívánt szállítani. A' gyarmatosok ugyanis legszivesebben veszik a' fel nem nőtt négereket; mert ezek inkább alkalmazhatók munkára, mint az évültek. Midőn Ringdove Jézus Mariától a' négereket elvevé, még 38 napig maradt a' tengeren, melly időközben 28 rabszolga mult-ki: 4 más nem sokára adá-fel lelkét; 22-ő közel volt a' halálhoz, midőn Jézus Maria a hegyfokhoz megérkezett. Nem csuda ez; mert a' rabszolgák még deszkákra sem feketek, hanem abroncsosott vízi hordókon valának kénytelenek fanyalogni, úgy hogy többnyire a' esontokig feltörték testüket. A' hordóktól köz egészen a' párkányig nem volt több 30 ujnynál! Tizenegy fehér küldetett a' kapitány

által Porto - ricóba, hogy ott megítéltesse nek. Utazóknak mondák magukat. Hajó, szállitmány, és kapitány Havannába vitettek. A' kormányos azt mondá, hogy Schrebo és a' Gallinas foki néger parancsolók között had foly, és hogy mindkét rész foglyaikat rabszolgákként adta - el a' fehéreknek. De az ár éppen jó magasán állott, mert általán véve minden néger 8 dollarba kerül. Mind a' mellett a' kormányos (miként Candler Quäkernek beszélé) egy csinos leánykát egy avultt köpönyegért és üres ládáért cserélte - be. — Az emberhúskereskedőkkel eddig még igen kimélőleg és szeliden bánik az emberiség. A' legjobb praxis az volna, hogy a' rabszolga-kereskedő hajóin kapitány és a' hajóssereg minden hosszabb kihallgatás nélkül arboczra és vitorlákra akasztatnának-fel; mert a' spanyol nyugot-indiai igazság kiszolgáltatásától nem sokat várhatni. Az emberiség bűn-tetté fajulhat, és az illy szörnyetegek iránti elnézés valódi vétek.

Ló - muzeum. — A' parisi pénzváltóknak egyik leggazdagabbika rövid idő előtt egy híres lófestőt hivatott magához, és elbeszélé neki, miként a' versaillesi hisztoriai muzeum őt nyugodni nem hagyá. Azért feltevé magában, hogy ő neki is muzeumának kell lenni; 's így egy jó gondolatra jött. Ő a' legszebb lovakat birja Parisban, mellyekért mindenki irigykedve tekint rá; így tehát azt kívánja, minthogy lovai nem halhatlanok, tegye azokká. Erre a' művészt istállóiba vezette, hol a' legnemesebb lovak állottak márvány jászol előtt. A' falak frescóval valának festve, 's az egész padló márványból volt. Megegyeztek, hogy minden lónak lefestéseért annak fele fiztessék, mit a' ló ér, és a' festő így e' lómuzeumért 50.000 frankot kapott.

Ur napja Münchenben az idén legfelsőbb parancsolat szerint, melly a' városi rendőrségekhez legközelebb bocsáttatott, lehető legnagyobb pompával fog tartatni. A' parancs értelmében mindenütt, hol ez innep nyilvánosan tartatik, annak dicsőítésére a' házak és utszákat nemcsak szőnyegek és virágfüzérekkel kell diszitni, hanem egyszersmind friss nyirfaágak és virágokkal ékesíteni.

A' hajdankori diadalívek, mellyeket győzedelmes hadvezérek tiszteletére Romába diadaljövetékkor emeltek, eleintén egyszerűk voltak, későbbben gyakran különféle czifrázatok, alakok, 's feliratokkal pompásan ékesítették. Ilyenekkel tisztelék-meg leginkább a' császárokat. — Még hat illyennek romaik láthatók Romában, p. o. Konstantin, Gallien, Septimius Severus 's Titus izei. Az utóbbi leginkább azért nevezetes, mert a' rajta gyönyörűn készült basreliefek a' zsidók meggyőzetésére és Jerusalem elfoglalására vonatkoznak. A' háromutósó diadalív alakra nézve egymáshoz nagyon hasonlít, 's nagy portalt képez, mellynek két oldalán még más két kisebb is van. Az elő- és hátoldalakat oszlopok diszítik, mellyek tökélyes gerendázatot reájok helyezett attikával képeznek. Az iv fölött 's a' gerendázat párkányán köbe metszve látszanak azon tettek képei, mellyek az iv-emeltetésnek okul szolgáltak. — Ezeken kívül láthatni régi diadalíveket Benevent, Fano, Ancona, Rimini, Pola, Verona, Suza és Aix (Savoya) városokban.

Szerkeszti Mátray Gábor, halpiacson, Dencs-ház, 56-dik sz. a.